

[Jørgen Gram.]

Bank, der kan lette Erhvervslivet, hvis den vil, gør det ogsaa i dette Tilfælde, over for disse Laan, ved at stille Midler til Raadighed.

Om selve Lovforslaget skal jeg kun sige dette, at det vil være en absolut Forbedring, saafremt der sker en Ændring i 1ste Linie i § 1. Der staar i denne følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilslidelse gerne vil anføre:

„Til Sikkerhed for Betaling af Gæld, der i Foraaret 1940 stiftes til Anskaffelse“
o. s. v.

Sædekornet i Efteraaret 1939 kan altsaa ikke være sikret allerede nu, men hvad værre er, de paagældende bliver afskaaret fra at sikre sig Forsyninger af Kunstgødning til Brug i Løbet af Vinteren og Foraaret til de billige Efteraarspriser, hvad de mere velbeslaaede har haft Mulighed for. Der har i Efteraaret været appelleret til at saa mere Sæd, og det er samfundsmæssigt en stor Fordel under de nuværende usikre Forhold at kunne fordele Lagrene af Gødningsstoffer ud til selve Brugere hurtigst muligt. Den enkelte Landbruger faar derved sit Forbrug sikret helt eller delvis, samtidig med at han sparer ikke uvæsentlige Beløb. Landmændene vil jo alle gerne spare, hvor det er muligt, og de Købmænd, der gerne vil betjene deres Kunder bedst muligt, har været utaalmodige efter at vide, om Loven blev fornyet med denne Ændring, saa allerede Efteraarets Gældsstiftelse blev omfattet af Fortrinsretten og Kunstgødningen kunde leveres ud allerede nu. Selv om Lovforslaget er kommet til Behandling en Maaned tidligere i Aar end i Fjor, havde det derfor været endnu bedre, om det var sket straks efter Oktober.

Jeg har intet imod den i § 1 skete Tilføjelse, at Ejere eller Brugere overhovedet ikke kan indgaa paa Forpligtelse til ikke at ville eller kunne benytte Loven om Fortrinsret i Høsten. Loven er jo tænkt som og har ogsaa vist sig at være en Fordel baade for Kreditor og Debitor.

Der blev i Fjor gennemført den Ændring, at Fortrinsretten først bortfaldt 3 Maaneder senere end den her i Forslaget fastsatte Dato, den 1. December, altsaa den 1. Marts. Sidste Aar gik jeg absolut ind for dette. Vi havde da i Efteraaret en meget stor Høst, men smaa Kornpriser.

De kornsælgende forventede større Kornpriser længere hen i Tiden, og de Landmænd, der fodrede egen Avl op, fik ogsaa først senere Avlen udnyttet i Kontanter gennem Mejerier og Slagterier. Begge Dele opfordrede til at sætte en senere Dato for Udpantningsrettens Bortfald for at give Debitor de størst mulige Chancer for Udnyttelse af Konjunkturerne, og Udvalget opfordrede i Fjor enstemmigt Landbrugsministeren til at have Opmærksomheden henvendt paa, om der skulde sættes en senere Frist end 1. December, hvis Loven skulde fornyes ad Aare.

I Aar ligger Forholdene jo en Del anderledes. Priserne er ikke saa smaa for dem, der kan sælge Korn, og jeg kan ikke se, at de, der skal købe Korn, vil have flere Kontanter om en Maaned eller to, end de har i Dag. Der er ogsaa Købmænd, der har beklaget sig over, at de er blevet daarligt behandlet af nogle af de Landmænd, som de i Fjor gav Henstand til 1. Marts, og saadanne Købmænd har naturligvis kun liden Lyst til at give længere Henstand.

Det er dog alligevel et Spørgsmaal, om det ikke var betimeligt at sætte en senere Dato for Udpantningsfristens Bortfald end 1. December. Købmændene har jo ingen Forpligtelse til at yde Henstand længere, end de selv vil, eller til overhovedet at give de Landbrugere Høstpantebrev, hos hvem de kan skønne, at Betalingsviljen er saa som saa. Naar dette tages i Betragtning, vil jeg ogsaa i Aar anse det for en Fordel — for at give alle de i Sagen interesserede Landmænd de størst mulige Chancer — at rykke den i Lovforslaget fastsatte Frist for Udpantningsrettens Bortfald længere frem, ogsaa for den nugældende Lov. Om der saa skal sættes den 1. Januar eller et senere Tidspunkt, skal jeg ikke her gaa nærmere ind paa. Vi kan jo høre Købmandsforeningerne og i det hele taget drøfte denne Sag ogsaa i Udvalget.

Men jeg har i denne Forbindelse et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister fra en Del Sogne, ca. 20, paa Højderyggen i Sønderjylland — det er de Sogne i hele Landet, hvor denne Lov benyttes mest.

Jeg skal nævne, at i et Sogn paa 220 Ejendomme har 93 benyttet denne Lov; i